

09.21.54 SKAMMTAFRÆÐI I

Tímadæmi fyrir 3. nóvember.

1. Dæmi H_{XI} - 9, bls. 1207. (Þetta er eftirlegukind frá síðasta dæmatíma.)
2. Táknum bundið ástand vetnisatóms með $|n, l, m\rangle$. Sýnið að $E_n = \frac{1}{2}\langle n, l, m|V|n, l, m\rangle$. (Ábending: Skoðið dæmi L_{III} - 10 á bls. 344.)
3. Dæmi H_{XI} - 4, bls. 1202.

Heimadæmi. Skilafrestur til 8. nóvember.

1. Reiknið líkindi þess fyrir vetnisatóm í grunnástandi að rafeindin sé lengra frá kjarnanum en kenning Bohrs segir fyrir um.
2. Sýnið að grunnástand bundinnar agnar án spuna í miðlægu mætti sé ávallt s-ástand.
3. (a) Þrívíður, einsátta, hreintóna sveifill með tíðni ω verður fyrir truflun með mætti $V(x, y, z) = \lambda x y$. Reiknið 1. og 2. stigs leiðréttingar við orku grunnástandsins. Reiknið 1. leiðréttingu við ástandsvigur grunnástandsins.
 (b) Reiknið hvernig orka fyrsta örvaða ástands sveifilsins klofnar við þessa truflun og $O(\lambda^0)$ nálgun við tilsvareandi eiginástönd.
 (c) Leysið eiginildisvandamálið nákvæmlega fyrir sveifilinn með trufluninni og berið saman við niðurstöðurnar úr fyrri liðum dæmisins.
4. (Desemberpróf 1998): Hreintóna sveifill með tíðni ω verður fyrir truflun. Gerum ráð fyrir að búið sé að skala allar einingar þannig að Hamiltonvirkinn sé

$$H = \frac{1}{2}p^2 + \frac{1}{2}\xi^2 + \lambda\xi^4,$$

þar sem $[\xi, p] = i$.

- (a) Hvert er litróf ótruflaða Hamiltonvirkjans í þessum einingum? Reiknið 1. og 2. stigs leiðréttingu við orku grunnástandsins með tímaóháðum truflanareikningi.
- (b) Notið hníkunaraðferðina til að reikna efri mörk á orku grunnástandsins með hníkunarfalli sem er bylgjufall grunnástands sveifilsins

$$H' = \frac{1}{2}p^2 + \frac{1}{2}\alpha^2\xi^2,$$

þar sem $\alpha \in \mathbf{R}$. Nota verður tölulega reikninga, t.d. ítrekun, til að leysa hníkunarfjónuna fyrir α . Finnið lágmarksorkuna fyrir $\lambda = 0.1$ og berið saman við niðurstöður truflanareikningsins í (a)-lið.